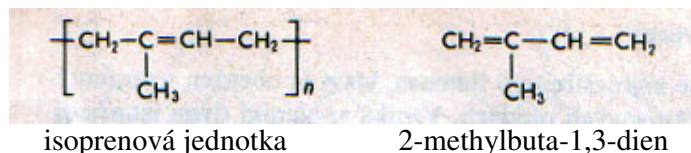

TERPENY

Terpeny jsou přírodní sloučeniny převážně rostlinného původu. V jejich molekulách jsou dvě nebo více isoprenových jednotek:

Terpeny jsou podstatnou složkou rostlinných silic (etherických olejů) a pryskyřic.

Silice jsou vonící prchavé látky nacházející se v květech, listech i plodech, popř. v jiných částech rostlinného těla.

Pryskyřice jsou tuhé, většinou lepkavé látky, které zahříváním měknou. Ve vodě jsou nerozpustné. Vznikají oxidací silic např. na místech porušení kůry jehličnatých stromů.

Balzámy jsou polotekuté směsi pryskyřic a silic.

Terpeny se získávají destilací silic a pryskyřic s vodní parou.

Podle počtu isoprenových jednotek se terpeny rozdělují do skupin:

Název skupiny terpenů	Počet isoprenových jednotek	Počet uhlíkových atomů v molekule
monoterpeny	2	10
seskviterpeny	3	15
diterpeny	4	20
triterpeny	6	30
tetraterpeny	8	40
polyterpeny	n	5n

Přehled terpenů:

Menthol (máta peprná), kafr (dřevo kafrovníku), geraniol (růžový olej), fytol (chlorofyl, vitamín A), β-karoten (mrkev), lykopen (rajčata), xantofyl (žluté barvivo listů), přírodní kaučuk (latex).